

## **Globální výzvy minulé, nebo současné? Beletrie a vědění o soudobém světě**

Kurz v rámci výuky **Čtení a interpretace textů k moderním dějinám a soudobým dějinám.**

doc. PhDr. Jan Randák, Ph.D, Mgr. Eliška Švarná

čtvrtek 15:50–17:25

místnost č. 201

*„U nás lidí je 22krát větší pravděpodobnost, že si zapamatujeme příběh než jakékoliv jiné sdělení. Příběhy se prolétají naší neurologií – jsme pevně předurčeni k tomu, abychom je rádi vyprávěli a poslouchali. Společnost je tak přesycena příběhy, že může být téměř nemožné rozpoznat, kde začíná realita a kde končí příběh – nebo zda se vůbec jedná o různé věci. Příběhy jsou pravděpodobně tak všudypřítomné a všeovlivňující lidstvo, že bychom měli být pojmenováni ‚homo-narran‘ – člověk vyprávějící příběhy.“*

Myšlenka environmentální platformy Futtera staví historiky do svérázného postavení. Autory příběhů jsou totiž vedle scénáristů či spisovatelů právě odborníci na minulost. Jenže zatímco jsou jejich dílem *zvláštní typy disciplinovaných příběhů*, myslíme především na pravdivost nárokuje poznámkový aparát, umělci tvůrci si užívají vypravěčské svobody.

V rámci kurzu se jakožto čtenáři s historickou přípravou zaměříme na literární díla vznikající v průběhu 20. století. Na texty věnované vesměs tématům a otázkám, které jsme dnes zvyklí označovat za aktuální globální výzvy. Důvod našeho zájmu je prostý. Literární díla nejsou od světa odtrženou fikcí. Nejsou ryzím výmyslem, ale lze je chápat jako dobově podmíněné *scénáře možného*. Jako takové přitom kromě jiného formulují a (re)produkuje a udržují v oběhu určité představy a znalosti o soudobém světě, který jejich autory i čtenáře obklopuje.

Jaký potenciál skýtá (čtení a interpretace) beletrie pro historiky moderních a soudobých dějin? Nakolik je možné a účelné pracovat s ní jako s historickým pramenem? Jaké jsou možnosti a limity takového přístupu? Nejen nad těmito otázkami se budeme zamýšlet v rámci letošního kurzu, a to na příkladě umělecky zpracovaných témat, jež se v současné situaci mezinárodních, společenských a environmentálních krizí stávají opět bytostně aktuálními.

### ***Podmínky atestace (budou v dalších dnech ještě více specifikovány):***

zápočet – aktivní účast v hodinách, pravidelná docházka, průběžné psaní a odevzdání podkladových reflexí

zkouška – aktivní účast v hodinách, pravidelná docházka, průběžné psaní a odevzdání podkladových reflexí, esej v rozsahu 5 ns